

IZHAJA VSAKI DAN

... ob nedeljah in praznikih ob 5., ob posebnih ob 2. zjutraj. ...

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorje.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

Na vsako leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; za naročnike brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira.

Dogodki na Balkanu.

Skupščina še ni izpregovorila!

Včeraj nam je poročila brzojavka iz Belegrada, da se je konferenca poslancev z večino izrekla proti vojni.

Govor srbskega prestolonaslednika.

Iz Belegrada poročajo: Dne 11. t. m. se je zbrala velika množica pri spomeniku Mihaela Obrenovića.

Razpoloženje v Bosni Hercegovini.

„Dnevni list“ zatrja, da so duhovi v Bosni Hercegovini jako deprimirani. Turki, da se hočejo izseljati v masi.

Bodoča podoba Bosne.

Iz Budimpešte javljajo: Iz krogov hrvatske bosanske deputacije, ki se sedaj nahaja v Budimpešti, se čuje, da si Madjari prizadevajo, da se iz Bosne napravi „corpus separatum“.

Poljska šola v Bosni.

Iz Sarajeva javljajo: Poljaki Bosne iz vsi Privozan so poslali poljskemu delegatu Glombinskemu prošnjo, naj se obrne na ministra Burianu, da bi isti ustanovil tamkaj šolo s poljskim učnim jezikom.

PODLISTEK. Gospa Baptist.

Francoški pisatelj GUY de MAUPASSANT.

Tedaj smo dobili, tega bo zdaj poldrugo leto, novega podprefekta. Pripeljal je seboj svojega lastnega tajnika, čudnega fanta, ki je, kakor se je zdelo, živel doslej vedno v „Quartier latinu“.

Videl je gospodično Fontanelle in se vanjo zaljubil. Povedali so mu vse. On je samo odvrnil: Neumnost! To je kvečjemu garancija za bodočnost. Meni je vseeno ljubše, da se je zgodilo pred poroko kakor potem. Na to žensko se najbrže lahko popolnoma zanesem.

Zasnubil jo je in jo poročil. In ker se ni nobene stvari ženiral, je delal s svojo mlado soprogo povsod obiske, kakor da se nikdar ni nič zgodilo. Nekateri so vrnili obiski, drugi ne. A počasi so ljudje jeli pozabljati na stvar in mlada žena je smela v družbo.

Opomniti morani, da je častila svojega moža, kakor Gospoda Boga. On ji je bil vrnil čast, kljuboval javnemu mnenju in ga

Tudi v Črnogori

je razpoloženje proti Avstro-Ogrski zelo razburjeno. Na raznih krajih se dogajajo demonstracije. Oblasti pa so odločene, da bodo odselej preprečavale take pojave.

CETINJE 12. Uradni list piše: Črna gora se veseli zopetnega prebujenja balkanskih držav. V vsakem vspelu balkanskih držav je videla Črna gora vedno le skupni in potem takem tudi lastni vspeli. Zato Črna gora veselo pozdravlja dan proglašanja neodvisnosti Bolgarske in utelesenje Krete grškemu kraljestvu kakor zmago narodnostnega načela, v katerem je blagor srbskega naroda.

Del tega veselja jo pa odzvet po sklepu Avstro-Ogrske, da si je vzela srca srbskega naroda, ki je predstavlja Bosna in Hercegovina. Bolečino in razburjenje izraža vse Srbsko, izlasti pa Črnogora. Za ta težki položaj ni besede in resni dnevi, v katerih živimo, zahtevajo od nas hladnost in modro postopanje.

Črnogora — kraljestvo.

Iz Cetinja poročajo: Privatno se javlja, da knez Nikola namerava proglasiti Črnogoro neodvisnim kraljestvom.

Hrvatska deputacija iz Bosne pri cesarju.

BUDIMPEŠTA 12. Danes ob 10. uri predpoludne je cesar vsprejel hrvatske odposlance iz Bosne in Hercegovine pod vodstvom sarajevskega podžupana dr. Mandića in člene centralnega odseka hrvatsko-narodne ljudske organizacije za Bosno in Hercegovino.

„Dnevni list“ zatrja, da so duhovi v Bosni Hercegovini jako deprimirani. Turki, da se hočejo izseljati v masi. V Nemeznini blizu črnogorske meje je proglašeno obsedno stanje. Od oficiojne strani pa se zatrja, da so se duhovi po deželi že precej pomirili. V Tuzli da je zavladalo mej kmeti naravnost navdušenje vsled aneksije. Srbi in Muselmani ob srbski meji, da so sedaj naklonjeni aneksiji. Prebivalstvo opravlja posredi navadne posle. Od turške strani se pomirjevalno vpliva na prebivalstvo Bosne in Hercegovine. Mohamedanci, bivajoči na Dunaju, so izdali proglaš, v katerem pozivljajo narod v Bosni, da čuva tradicionalno reanost. Opominjajo nared, da ne prodaja zemljišča, niti da se izseljuje. Bodoča podoba Bosne. Iz Budimpešte javljajo: Iz krogov hrvatske bosanske deputacije, ki se sedaj nahaja v Budimpešti, se čuje, da si Madjari prizadevajo, da se iz Bosne napravi „corpus separatum“. Na avstrijski strani se temu protivo. Bosanske stvari se v upravi baje ločijo od skupne uprave in se ustanovi posebno bosansko ministerstvo. Poljska šola v Bosni. Iz Sarajeva javljajo: Poljaki Bosne iz vsi Privozan so poslali poljskemu delegatu Glombinskemu prošnjo, naj se obrne na ministra Burianu, da bi isti ustanovil tamkaj šolo s poljskim učnim jezikom.

Vašemogočni Bog obrani in štiti do skrajnih mej človeškega življenja našega preljubljenega in predobrotljivega vladarja! Živio cesar in kralj Fran Josip!

premagal, se upri zasramovalcem in jih porazil, skratka, pokazal pogum kakor ga nima vsak možki. In ona se mu je zahvaljevala za vse to z vročo, nemirno strastjo.

Bog je blagoslovil njiju zakon, in ko se je to izvedelo, so ji odprle tudi najrahljotnejše duše svoje duri, kakor da jo je materinstvo popolnoma očistilo. Čudno je... a je bilo tako.

Očitno se je torej vse obračalo na bolje. Tu je praznovalo zadnjič naše mesto praznik svojega patrona. Ob tej priliki se je vršilo tekmovanje pevskih zborov, katerega so se vdeležili prefekt, vsa zastopstva in razsojevalci, ki so oddali svojo sodbo, na podlagi katere je prefektov tajnik, Pavel Hamot, potem razdelil kolajne in nagrade.

Kakor si lahko mislite, nastane ob takih prilikah velika zavist med rivali, ki jim vzame včasih skoro vso zavest.

Vodja pevskega društva iz Mornillona je imel ravno prejeti svoje odlikovanje. Prisodili so njegovemu zboru samo drugo darilo. Vendar ni mogoče dati vsakomur prvega darila, ni res?

Ko mu je tajnik, gospod Hamot, hotel izročiti njegovo kolajno, mu jo je mož zaladil v obraz in vpil pri tem: To lahko obdržiš za Baptista. Saj pravzaprav si njemu dolžan prvo premijo, ravno tako kakor meni.

Členi deputacije so za govornikom valiknili: Živio! Cesar je deputacijo najmilostjiveje vsprejel ter odgovoril sledeče: Gospoda moja! Z zahvalo in zadovoljstvom jemljem na znanje podan mi izraz Vaših lojalnih čustev. Zagotavljam Vas, da mi je na srcu blagor Vašega naroda in Vaše dežele. Povejte ob Vašem povratku v domovino Vašim mandantom, da bova jaz in moja vlada prav tako skrbela za Vašo deželo, kakor za oba dela moje monarhije.

Potem, ko je cesar posamične člene deputacije ogovoril, je deputacijo milostno odpustil.

Srbska skupščina.

BELIGRAD 12. Vojni minister je predložil zakonski načrt, da se mu dovoli 16 milijonov dinarjev za spopolnitev oboroženja armade. Zakonski načrt je bil izročen finančnemu odseku.

Predsednik Jovanović je potem prediagal, naj se črnogorski skupščini, ki se danes sestane na Cetinjah, sporoči bratski pozdrav. Ta predlog je bil enoglasno vsprejet z viharno pohvalo.

Zatem je predsednik Jovanović imel daljši govor, v katerem je konstatiral, da je skupščina na včerajšnji tajni seji pokazala občudovanja vredna složnost. Na seji je vlada pojasnila politični položaj ter povedala, kako odredbe da je ukrenila. Složnost Srbov je prišla do izraza v resoluciji nacionalista Ribarca, ki je bila vsprejeta. V tej resoluciji je skupščina odobrila dosedanje vedenje vlade in v imeu srbskega naroda stavila enoglasno vladi na razpolago vse njegovo imetje.

IZ BOLGARIJE.

VARIGRAD 12. Kralj Ferdinand je vsprejel specialnega dopisnika „Jeni Gazette“ ter mu rekel, da je bil skozi dvajset let veren prijatelj Turčije in da ni nikdar imel bojovnih misli niti jih bo imel. Kralj je izrekel svoje občudovanje za mladoturški prevrat in je prozil, naj se javnemu mnenju v Turčiji položaj pojasni.

Vhod kralja Ferdinanda v Sofijo.

SOFIJA 12. (Bolg. ag.) Kralj Ferdinand je danes ob 3. uri popol. imel vhod v Sofijo. Slovesen vsprejem je priredilo občinsko zastopstvo in ne vlada, in je zato imel bolj ljudski značaj. Vse mesto in izlasti ulice, po katerih se je pomikal sprevod, so okrašene in v zastavah. Ob vrodu v Borisov park na Orlovem mostu je napraviljen slavolok, v slogu vrat stare sofijske trdnjave. Na eni strani slavoloka je napisana deviza: Dobro došel car!, na drugi strani: Neodvisna Bolgarija! Sredi slavoloka je pozlačena kraljevska krona. Na vsem potu so delala špalir vse čete garnizije. Na bulevardu Carja osvoboditelja so bila nastavljeni športna društva in korporacije z zastavami. V sosednih ulicah so bili zbrani srednješolci in učenci viših ljudskih razredov s svojimi učitelji. Viskošolci so stali na stopnicah pred sobranjem. Veterani pred spomenikom Carja osvoboditelja. V sosednih ulicah in na stolnem trgu so bili gojenci strokovnih šol in seminarjev. Za tem špalirjem je bila zbrana ogromna množica občinstva.

Kralj je nekoliko kilometrov od Sofije stopil z vlaka in se s kočijo peljal v Sofijo. Pred kavalerijsko vojašnico pri Borisovem parku so kralja vsprejeli generali in poveljniki čet. Kralj je potem imel svoj vhod v Sofijo jahaje na konju in v spremstvu čast-

Vsa množica občinstva se je nato glasno zakrohotala. Šaj masa ni nikdar usmiljena ali rahločutna — in vseh oči so se uprle v ubogo ženo.

Ali ste videli kdaj žensko zblazneti? Ne. Mi smo morali tisti trenutek biti priča tega. Vstala je in padla je trikrat zopet nazaj na svoj stol, kakor da hoče zbežati in vendar izprevidi vedno zopet, da ne more prodreti množice.

Iz množice je še nekdo na glas zavpil: Hoho! Gospa Baptist! In velik hrup je nastal, pomešan z izbruhovi veselosti in nevolje.

Takega škandala še ni bilo. Vse glave so se iztegovale k njej. Ljudje so se dregali in si kazali obraz, ki ga je delala nesrečnica; soprogi so prijemali svoje soproge za roko, da bi jim jo pokazali. Vprašanja so letela: katera je, ona v modri obleki? Nekaj poglavcev je od radosti pelo kakor petelini, nov glasen grohot se je vzdignil v nekem kotu dvorane in se razširil po vsem prostoru.

Ona se ni več genila, temne sedela je, vsa kakor brez uma, trda in otrpla na svojem stolu. Ni se mogla ganiti, ni mogla zakriti obraza z rokavi. Njene trepalnice so se odpirale in zapirale s plaho hitrostjo in neprestano, kakor bi ostrla luč slepila njene oči, in pri tem je dihala glasno in hropeče kakor konj, ki se muči v klanec.

Poljska baterija in goraka baterija sta oddali 31 strelav. Dospeli do pred slavolek je kralj vzel na znanje raport garnizijskega poveljnika. Pevski zbor je zapel kraljevsko himno, vglasbanc za to priliko. Tujak so bili zbrani ministri, predsednik sobranja, župan z občinskimi svetniki, prefekta okraja in policija ter bivši župani glavnega mesta. Župan je pozdrvil kralja ter mu podal soli in kruha. Gospa Karavelova, vdova bivšega ministrskega predsednika, je v imenu sofijskih dam izročila kralju šopek cvetlic, soproga ministrskega predsednika pa šopek v imenu vlade. Nato se je kralj Ferdinand podal v stolno cerkev, kjer ga je vsprejel metropolit z duhovščino. Po cerkveni slavnosti je imel metropolit nagovor, nakar se je kralj podal v palačo. Povodom vsprejema je iz pokrajine došla množica ki se je računala na 50.000 oseb.

Angleška hoče anektirati Egipt!

Iz Londona javljajo: Oboroževanje Angleške v Sredozemskem morju se stavlja v zvezo z namero angleške vlade, da definitivno anektira Egipt.

Razne brzojavne vesti.

Odkritje spomenika cesarjeviča Rudolfa.

BUDIMPEŠTA 12. Danes ob 1. uri popoldne je bil v mestnem parku odkrit spomenik cesarjeviča Rudolfa. Na slavnosti so prišli člani ogrske vlade in vojni minister v imenu skupne vlade. V imenu cesarja Viljema je prišel vojaški ataše venec, da se ga položi na spomenik. Nadalje so prišli člani mag-natske in poslanske zbornice in delegacij, nadalje nemški generalni konzul knez Schönburg-Waldenburg, načelniki oblastnih, deputacije društev, korporacije in zavodi. Točno ob eni uri se je pripeljal cesar.

Odsek za unanje stvari ogrske delegacije.

BUDIMPEŠTA 12. Minister za unanje stvari baron Aehrenthal je naglašal, da pri nedavno izvršenih važnih sklepih gre bitveno za nadaljevanje politike grofa Andrássy-ja. Tudi sedaj izvršeno utelesenje Bosne in Hercegovine se ni izvršilo, da pridobimo novo deželo, marveč da konsolidiramo stanje, ki je obatojalo že 30 let. Glede Turčije želi minister novi eri vspeh. Mi računamo za gotovo, da se bo naše korake umevalo v Carigradu v smislu, kakor mi to umevamo. Vesti, ki jih prejemo iz Carigrada, niso neugodne. Od gotove strani se razširjajo o naši akciji še vedno lazi in zlobna presojanja. Minister mora odločno protestirati proti tem tendencam.

Minister je v svoji nadaljnih izvajanjih opravičeval izpraznjenje novobazarskega sandžaka in je na koncu naglašal, da pričakuje s polnim zaupanjem diskusijo o svojem ekspezeju. (Zivahno pohvala).

Poročevalec Toroczky je menil, da je naloga odseka, da se razpravlja bosansko vprašanje v svojih unanjih relacijah, ker spadajo državopravni odnošaji pred drugi forum. Vprašal je ministra, so-li druge države vedele prej o aneksiji, dalje ako so vesti o sklicanju mednarodne konference resnične.

Predsednik Koloman pl. Szek je pripomnil, da bo z ozirom na to, da se vprašanje pripadnosti Bosne in Hercegovine uredi zakonitim putem in izlasti, ker je isto izven kompetenčnega kroga delegacij, prosil delegacijo, da se ne spušča v razpravo tega vprašanja. (Zivahno odobravanje).

Srce je bolelo človeka ob pogledu nanjo...

Gospod Hamot je bil auroveža, ki je ves škandal povzročil, zgrabil za grlo in kmalu sta se oba sredi strašnega vpitja valjala po tleh. Veselice je bilo konec.

Uro pozneje, ko sta se Hamotova vrčala domov, je mlada žena, ki od onega trenutka se ni bile izpregovorila besedo, ki se je samo tresla po vsem životu, kakor bi električna baterija vrgibala vse njene žice, — naenkrat skočila z mostu in izginila v reki, predno je njen soprog prav zapopedel, kaj se je zgodilo.

Pod mostom je voda zelo globoka. Praljalo je dve uri, predno so jo našli. Bila je seveda mrtva.

Napadalec je umolknil. Čez nekaj časa je menil še: „Bilo je morda najbolje, kar je mogla storiti v svojem položaju. So stvari, ki se kratkotalo ne dajo pozabiti...“

V tem trenutku smo vstopili na pokopališče. Globoko ginjen sem čakal, dokler ni bil grob zasut in potem sem pristopil k ubogemu možu, ki je bridko jokal, in iskreno sem mu stianil roko.

Presenečen me je pogledal skozi svoje solze in odgovoril: „Hvala vam, gospod“.

In ni mi bilo žal, da sem šel za pogrebom. (Konec).

caanju. To se je zgodilo. Ali med zborovanjem je planila v sobo policija — 12 redarjev z inspektorjem — in razgnala veterance. To se je baje zgodilo na zahtevo predsednika, ki je izvedel, da se shod vrši kljub njegovemu sklopu.

Kaj takega se gotovo veterancem ni še zgodilo v celi Avstriji!

Smešnica. Na plesu: Plesalec: Ali ste bila morda že kedaj vinjena, gospodična? Gospodična: No, no, kaj pa mislite? — Plesalec: No, jaz menim le, ako ste bila že kedaj pijana?

Koledar in vreme. Danes: Edvard kralj. Jutri: Kalikst pap. Temperatura večeraj ob 2. uri popoldne + 24°. Cel. Vreme večeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: — Večinoma jasno, semtertja megleno. Zmerni vetrovi. Temperatura mila. V začetku lepo, potem motno.

Naše gledališče.

Bratje sv. Bernarda.

Tretja uprizoritev toletne sezone je zopet dokazala, da se je naše gledališče odločilo na drzen in hiter marš k svojemu cilju. Korak je nesiguren, ker nedostaje še dovolj moči ali srčnosti je brezprimerna. Fortes fortuna ad juvat.

Poznavajoči razmere, ob katerih deluje naše gledališče, mi si nismo skoro upali misliti „Bratov sv. Bernarda“ na našem odru — vsaj ne takoj na začetku sezone. In vendar je trebalo tudi do te uprizoritve samo tri skoke: z „Gospod Grobski“ se otvarja sezona, z „Omikanci“ se osvaja ljudstvo, z „Brati sv. Bernarda“ je že popolnoma doseženo ravnotežje: oder nadvladuje parter in galerije! Tu in tam se še punta primivno čuvstvovanje našega ljudstva; v nedolžnem ameru prodira najivnost, ki ne umeva katastrof duša, kakor tudi ne Zakotnik na odru, ali vse kaže, da tudi naši marljivi obiskovalci gledališča iz naroda vsprejemajo tudi resno in tendenciozno igro, da začnemo umevati nekaj več, nego li nudijo razne bufonske igrice.

Vrednost igre same je lahke karakterizirati. Ne odigrava se samo v Nemčiji. Tudi nam je blizo to življenje, ta naš kmečki človek, ki v svetu vidi eno samo srečo: da mu bo sin ali duhovnik ali učitelj. Koliko žrtve je že zahtevala praznoverna ljubav roditeljstva! Ohora ni mogel jednostavnije naslikati posledic te ljubavi. Brez težkih zapletov, brez umetne fantazije je širom otvoril svetu samostanska vrata in mi gledamo pred seboj vso golara, ki jo odeva farizejska pobojnost. Pred nami so: zavist in častilpnost mladih patrov, dobrodušnost in plemenito srce starčka-meniha, a med njimi se dviga karakteristična podoba resigniranega „spostato“ (pater Menard), ki je istodobno: indiferenten, ognjevit satiričen in duševen. V tem ambijentu dospava žarka duša, ki sta jo razvrnela klasicizem in božja narav. Klerik Pavel veruje ali njegova vera boži čez meje dogme. On umeva da prava Resnica ne more imeti obliča, kakoršnje mu prikazujejo farizejci. On čuti vso težino profanacije in to mu je preveč. Niti materina zapoved mu več ne more nič, ali on je bil pripravljen žrtvovati materi sebe — vsega!

V kratkem prizoru nam je znal Ohorn prikazati tudi vir nevolje, ki je krije samostansko življenje. To je vir praznovanja v Zakotnikovi hiši. Da so Zakotnikovi časi samo daljna minolost, mi bi se jej danes samo čudili. Ali, žal, po naših selih živi danes še mnogo Zakotnikov in ta, ki piše te vrstice, je poslušal na svoja očesa, od svojih šolskih tovarišev, ne enkrat Pavlovo historijo —

V početku smo rekli, da se „Bratov sv. Bernarda“ nismo nadejali tako na našem odru. Ali, ko je že led prebit, moremo le čestitati našemu gledališču, da se je odločilo za to. Drzavljani XX. stoletja smo, čas je, da se tudi pri možki razsvitjuje — Resnica.

Kako je pa naše gledališče izvelo svojo nalogo, to treba zopet presojati po močeh, s katerimi razpolaga.

G. Verovšek stopa, kakor navadno, triumfalno. Zaslužil je! Verovšek pozna vse potanjnosti selske duše, njeno primitivnost v umevanju sinovske ljubezni, dolžnosti, sreče in blaženstva. On je na svojem mestu kakor grešnik in kakor pobožen človek. Kadar se veseli in kadar se srdi, vedno je resničen, vedno — naš Verovšek.

Na predčerašnji igri nam je bila prilika, da kakor na kaki reviji pregledamo vse moči našega gledališča. Prior (g. Bratina) je bil v velikem govoru III. dejanja nesiguren, ali ves njegov nastop, simpatični mu glas, dostojanstveno kretanje, dokazujejo, da je to dobra moč. Za hip je delovala nanj panika, ali g. Bratina bo že znal na reprizi gospodariti — usd seboj. Pater Menard (g. Rajner) je jako ugajal. Morda bi bil moral v početku svojega govora v III. dejanju začeti tiše, hladneje, sarkastičneje, da bo kasneje tem bolj ognjen in neizprosilen, ali tudi na to se pozablja, ako se spominjamo njegovih kretanj in nastopa od igralne mize do prizora v celici patra Fridolina.

Patra Fridolina (g. Veble) moramo tudi iskreno pohvaliti. Bil je izrazit v svojem starčevskem sočutju. Lepo je nastopil, ko je podprl menaje patra Menarda glede Pavla, a držal se je visoko tudi v zadnjem prizoru, ko je potelazil Pavla in ko je pred njegove noge padel Zakotnik — mrtev.

O kleriku Pavlu (g. Viktor) morali smo govoriti na prvem mestu kakor o glavnem junaku drame. Ali mi se raje poslovimo

od njega najzadnje kakor od mladega in simpatičnega prijatelja. G. Viktor je dobil zopet enkrat eno „svojih“ vlog. Kadar umetnik govori o umetnosti, zveni to nekako iskreneje. Pojedinih vrlin Pavlovih nastopov ne moremo naštevati, a nesigurnosti raje zamolčujemo, ker je to vprašanje začetka karijere. G. Viktor ve, da je pred njim še mnogo šolske dobe in za to bi bila kritika prenačljiva.

Pater Simon (g. Požar) ni bil vedno povsem srečen, a mlajše „brate“ moramo motriti kakor na dobo dne začetnike. Naglasiti nam je samo patra Servacija (g. Mikuletiča), ki se je znal tako lego uživati v svoje male in vesele vloge. Njemu se človek od srca smeje.

Razun g. Verovška smo v „Bratih sv. Bernarda“ srečali samo štiri posvetnjake. Samostanski logar (g. Kuret) je kaj simpatična pojava, on zna biti izvrstno vroče krvi. Sodniku (g. Boleslavski) moramo pripomniti isto, kar Fricu v „Omikanci“: naj bo mehkeji! Okorneja je ljubav na selu, nego v mestu, a besedo „ljubav“ se mora izgovarjati toplo, čuvstveno.

A naše dame? Videli smo prvakinji: gospo Danilovo v vlogi neusmiljene praznovrke Marije in gospico Janovo kakor mlo sestrico in ljubico Jerico. Zakotnikova rodbina je bila sploh perfektna. Saj to so prvaki našega gledališča in nam nudijo, kar moremo od njih pričakovati: rečno neafektirano igro. Obe dami sta se vedli vrlo dobro, zlasti g. Danilova je ustvarila veristen tip, si boljšega predstavljati ne moremo.

Tu moramo omeniti hvalevredno delavnost naših gledaliških tehnikov, ki ustvarjajo prava čudeže iz našega siromašnega odra. — Vidi se, da nimamo samo igralcev, ampak tudi marljivih slikarjev (gg. Veble, Gerbič katerim moramo biti posebno hvaležni.

Hoteli bi tu završiti, ali iz peresa nam silijo še en izrek: ali se res mora prihajati v gledališče pol ure kasneje, kar je pričela igra? Ne zamerite, ali tudi to je trebalo reči.

Tržaška gledališča:

POLITEAMA ROSSETTI V nedeljo je repriza Catalanijeve opere „Wally“ dokazala vrline tega umotvora in naravnost vzorno predstavljanje iste, katero zasluži vso pohvalo, ki gre v prvi vrsti izborni umetnici g. Cervi in maestro Anselmi. — Danes zvečer zopet „Wally“.

FENICE: Danes zvečer „Moč usode“ („La forza del destino“). Jutri častni večer g. Micocci-Anelli.

Društvene vesti.

Akademsko društvo „Tabor“ v Gradcu bo imelo svoj I. redni občni zbor dne 16. t. m. Local: „Zur Gemütlichkeit“ Brandhofgasse 12. Spored običajen. Začetek ob 8. uri zvečer. Slovanski gostje dobro došli!

„Čitalnica“ pri sv. Jakobu opozarja p. n. pevke in pevce na pevsko vajo, ki se vrši danes ob 8. in pol uri točno. „Čitalnica“ vabi vse one gospice in gospe, ki jih veseli petje, da se vpišejo v društvo, kjer najdejo vsakojake zabave in razvedrila. Na razpolago so časniki, knjige itd. Gospice ne plačujejo udnine, gospe pa 30 stot. na mesec. Vsi, ki se mislijo vpisati v pevski zbor, naj storo to čim prej, ker „Čitalnica“ otvori v najkrajšem času pravo pevsko šolo, kjer se bo poučevalo teorijo i t. d. Podrobnosti se objavijo pravočasno.

Klub Pobratim naznanja svojim članom, da se vrši v sredo dne 14. t. m. ob 9. uri zvečer v klubovi gostilni (Magajna ul. Carlo Obega št. 3.) občni zbor, pri katerem se bo sklepalo o nadaljnem obstoju kluba, eventualno se ukrenilo, kam ve podari klubovo premoženje.

Opozarja se, da se občni zbor vrši in da se bode ukrepalo ob vsaki udeležbi. Predsednik.

Nar. delav. organizacija.

Tovariši in tovarišice ki so se vpisali v dramatičnem pododseku veselicega odbora, so povabljeni k prvi vaji, ki se bode vršila nočjo ob 8. uri v društvenih prostorih. Na svidenje! Veselični odsek.

Vesti iz Goriške.

Dunajčanje in vipavsko vino. Vinska trgovina Weber z Dunaja namerava letos na Vipavskem nakupiti 10.000 hektolitrov vina.

Zdravnik in ranocelnik

Dr. Dinko Tecilazič specialist ZA OTROŠKE BOLEZNI v ulici Stadion 6, I. n. Telefon 18, IV (gledal. Fenice)

ter ordinira od 2. do 3. ure popoldne.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH

revmatizmu in protinu

je **TEKOČINA GODINA** prirejena v Trstu **Rafaela Godina**, lekarna „Mila Madonna della Salute“ pri od lekarnarjev: sv. Jakobu in Josipa Godina, lekarna „All' Jgea“ Farneto 4. Steklenica stane K 1.40. Iz Trsta se ne odpošilja manje od 4 steklenic proti pošt. povzetju ali proti anticipatni pošiljavi zneska 7 K franko pošt. in zavoja

TOVARNA POHIŠTVA
Aleksand. Levi Minzi
Trst — ulica della Zesa št. 46.
Zaloge: Piazza Rosario šte. 1. Ulica Lazzaretto vecchio šte. 36.
Trajna zaloga pohištva: ulica della Sanità šte. 14.
Pisarna: ulica Lazzaretto vecchio šte. 36
Katalogi, načrti in proračuni na zahtevo.
Telefon: 6-70; 6-58. (Za informacije vprašati 6-70).

Pohištvo solidno in elegantno po zmernih cenah
Rafaele Italia
TRST — Via Malocanton 7

Čaj tisočeri cvet
izvrstno domače sredstvo, ki ne bi smelo manjkati nobeni družini. Ta čaj je sestavljen iz mnogih zelišč, korenin in cvetov ki povprečujejo prebavljanje in tek. — Isti uničuje ubadnja in krče v želodcu, napihovanja preobilne kislino itd. — Zavoček z navodilom po eno kreno dobiva se v odlikovani lekarni
PRAXMARER (Ai due Mori)
Trst, Piazza Grande - Mestna palača. - Tel. 377
Direktni dovoz štajarskih kokoši in jajc. Specijaliteta: **Graške Poulards.** Cene dogovorne. — Postrežba na dom. **Ulica Campanile št. 15.**

G. Kehiayan
TRST — Corso šte. 23
Ni potrebno naročati na Dunaju
URE
nikelnate od K 4 naprej
srebrne „ 9 „
zlate „ 26 „
PRSTANI
14 karatni od K 6 naprej
14 „ 1 dijam. „ 10 „
BUDILKE
garantirane od K 3.50 naprej
Vrhu tega bogata izbora zlatih in srebrnih veržic, uhanov, Brookes itd.

Prodajalnica švicarskih ur
JOSIP OPPENHEIM
urar in izdelovatelj časomerjev.
TRST — CORSO šte. 5 — TRST
blizu knjigarne Vram
bogata izbora zlatih, srebrnih in kovina- stih ur.
Stenske ure z modernim zvonilom.
Prstani, uhani, verižice i. t. d.
po zmernih cenah.
Popravljanje se izvršuje po dogovornih cenah in z garancijo.

SLOVENC!
KUPUJTE
Narodni kolek!

V dobroznani žganjarni
FERDINAND PEČENKO
v ulici Miramar št. 1
dobijo se vedno
pristine pijače I. vrste, kakor n. pr. žganje, slivovec in brinjevec : : kakor tudi mrzle pijače frambois, tamarindi in šemade.

ANTON REPENŠEK
knjižgovez v Trstu, via Ceollia 9
priporoča slavnemu občinstvu
svojo moderno urejeno delavnico,
v kateri se izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela točno in po zmernih cenah.
SVOJI K SVOJIM!

Trgovina z manifakturnim blagom
Ant. Sanzin pok. Frana
TRST — ulica Barriera vecchia šte. 11
Velika izbora: barvanega fuštanja in lavantenisa, maj, ženskih in otroških spodnjih hlač za zimo. — Posteljna pokrivala, moderci (perile) in razne potrebšine.

Prodajalnica manufaktur. blaga
Enrico De Franceschi
Filijalka ulica delle Poste šte. 10
je prejela za jesensko in zimsko serono bogato izbero blaga za ženske obleke
pletenuie, fuštanjev, trliža in izdelanega perila za moške.

Dr. ARNOLD KOLB
zobozdravnik, svojčas asistent na dunajski polikliniki
prej v ulici della Zonta 7
sejdi Corso 14, I.
sprejema od 9.—1. in od 3.—6. popol.
izdiranje zobov brez bolečin in plajčevanja. Umetni zobje po najmodernejih sistemih.

V prodajalnici jestvin :
Domenico Moretti
Trst, ul. Giuseppe Gatteri št. 20
vogal ulice Farneto
predaja se po najzmernejših cenah sladkor, kava, riž, žmes, moko, naravno maslo surovo in kuhano, vino, pivo in likerji v buteljkah itd. Sposteljita praških in 5. Danjelskih gnjati. Poštno pošiljate po zmeranih cenah.

UMETNI ZOBJE
Plombranje zobov
Izdiranje zobov brez vsake bolečine
v zobozdravniškem kabinetu
Dr. J. Čermák in G. Juscher
TRST
ulica della Cassarma šte. 13, II. nadst.

Dr. Fran Korsano
specijalist za sifilitične in kožne bolezni
ima svoj ambulatorij
v Trstu, v ulici San Nicolò šte. 9
(nad Jadransko Banko)
Sprejema od 12. do 1. in od 5. in pol do 6. in pol pop

Dobrota vipavskega vina je letos splošno zaslovela na Dunaju.

Javni ljudski shod v Tomaju se je vršil predvečerjem popoldne, kakor smo že javili. Shoda, ki mu je bil župan Pappis enoglasno izvoljen predsednikom, se je udeležilo okoli 300 zborovalcev, ki so pazno sledili izvajanjem poročevalca deželnega poslanca dra. g. Gregorina ter so živahnimi mej-klici in odobravanjem pritrjali istim. Govornik je v obširnem govoru opisal položaj v goriskem žalskem zboru, žigosal obstrukcijo Pajera, Gregorčičeve zveze ter slikal za lastni položaj deželne finance. Na predlog zborovalca Josipa Vrana iz Tomaja je bilo izrečeno enoglasno zaupanje članom "Slovenskega kluba".

Zborovalec Macarol iz Križa je zahteval posniti, zakaj se ne pride do izvolitve deželnega odbora, na kar je odgovoril deželni poslanec dr. Gregorin ter izjavil, da je obstrukcija Pajera-Gregorčičeve zveze naplerjena ravno proti tej volitvi, ker hoče kolikor možno podsljšati življenje dosedanjemu odboru ter kolikor možno dolgo zakrivati svoje slabo gospodarstvo.

Konečno se je oglasil zborovalec Karol Turk, ki je ostro obsojal obstrukcijo, katero mora koncem konca plačati kmet. Govornik je pozival vlado, da čim prej razpusti deželni zbor, da si bodo mogli volilci zbrati poslance, ki jim bo na srcu korist zamarnjenega kmetskega stanu. Ker se ni nikdo več oglasil k besedi, je predsednik ob 5 in četrt uri pop. zaključil shod.

Iz Lokavca. Javni shod sklicau po dež. posl. Kovač-u uspel je vrlo dobro. Nad 300 volilcev sledilo je z napeto radovednostjo poročilu sklicatelja o položaju v dež. zboru goriskem, ter se zgražalo nad absurdnim postopanjem dež. glavarja in njegovih zaveznikov v dež. zboru in odboru. Z navdušenjem in živio-klici so odobraval odločni nastop "Slovenskega kluba" ter odobraval zvezo z furkanskim "klubom Popolare". Soglasno se je sklenilo odposlati na pristojno mesto sledečo resolucijo:

Zborovalci javnega shoda v Lokavcu dne 11. oktobra 1908 soglašajo v polnem obsegu s poslanci Slov. kluba, ter odobrujejo zvezo s poslanci italijanske ljudske stranke glede skupnih kmetskih gospodarskih teženj.

Obsojajo pa odločno obstrukcijo in neobdelavnost slovenske ljudske stranke in italijanskih liberalcev v dež. zboru.

Obsojajo tudi vlado, katera ni še storila potrebnih korakov v to, da zabrani, da dela obstrukcijo deželni glavar ki je prisegel, da bude nad strankami.

Čast zavednim občinam iz Renč nam pjejo:

Starešinstvo občin Renče in Gradišče je imelo 11. t. m. svojo redno sejo. Soglasno se je sklenilo sledeče:

1. Izraža se ogorčenje nad postopanjem nemških vojakov dne 20. septembra v Ljubljani in v znak protesta se nakaže ranjenecem 50 K.

2. Trga v Renčah se bodeta imenovala odslej in sicer trg pred cerkvijo se bo imenoval Gregorčičev trg in stranski pa Prešernov trg.

3. Na glavnem, oziroma Gregorčičevem trgu se postavi spominek temu pesniku. Ugledna in rodoljubna obitelj Lasičeva je darovala v ta namen 1000 K, županstvo pa 500 K.

4. V prosilno cesarjevega jubileja se dovolj 60 K; Ciril-Metodovi družbi in 60 K ljubljanski kuhinji v Gorici.

Slovenska šola v Korminu je otvorenja pouk se je pričel minoli teden. Solo obiskuje okoli 40 otrok.

Bralno in pevsko društvo "Draga" priredi dne 18. oktobra t. l. ob 3. uri popoldne veselico s petjem in plesom na Fernetičah pri Orleku v gostilni g. Jos. Perhinek-a.

Ker je čisti dohodek namenjen za najnujnejše potrebe pred dobrim letom porojenega društva, vabi odbor na obilno vdeležbo in bo hvaležno v sprejemal tudi preplačila.

Vesti iz Istre.

Nov vlak med Pulo in Vodnjanom. S 15. t. m. prične zjutraj in zvečer voziti med Pulo in Vodnjanom nov vlak, ki je v prvi vrsti namenjen za delavce, ki bivajo v Vodnjanu, a si služijo kruh v Puli. Vozna cena bo nizka. Izdajale se bodo tudi permanentne karte.

Kriza na učiteljsku v Kopru je poravnana. V tork prične redni pouk.

Za spomenik 25-letnice "Tabora" v Brezovici so darovali:

G. Anton Ivanovič učitelj 10 K, g. Michael Čok Trst, 5 K, Fran Kranjc Gradišča 4 K, Jvan Grk Brezovica 4 K, Ludovik Zernjav učitelj 4 K, Matevž Blokar 4 K, Karol Ivanovič 2 K 60 stot. Andrej Segulin 3 K, Ivan Ivančič Artviže 5 K, Ivan Normali zapnik 5 K, Ivan Hotež 1 K, Fran Mikolj 1 K, Anton Mikolj 2 K, Jožeta Ivanovič ošova Fischer 1 K, Vatovec Anton 1 K, Stuga Kristina 1 K, Vatovec Anton 1 K, F.

Vatovec trgovec 3 K, Jožef Koblan 2 K, Bernard Gerželj 1 K, Karol Kufersin 1 K. Pri veseli družbi nabral g. A. Mikolj v Materiji 7 K 35 v.

Več drugih oseb je darovalo manjše zneske. Srčna hvala!

Vesti iz Kranjske.

Obrtno nadaljevalna šola se vstanovi v Mengšu.

Schwarzova cen.ura. "Slov. Narod" je bil v minolem tednu parkrat zaplenjen, v petek zaradi kranjske hranilnice.

MALI OGLASI: se računajo po 3 stot. besedo; masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stotink. Plača se takoj.

Ivan Adamič v Skrbini lina na prodaj več hektolitrov belega vipavca in terana po dogovornih cenah. 1595

Dobro idoča gostilna na deželi v prijaznem kraju išče slovensko natakarico, katera bi hotela prevzeti vino in pivo na račun. Zasluzek dober. Prednost imajo one, ki znajo tudi nekoliko nemško. Kje? pove Inzeratni oddelek Edinosti. 1574

Prodajo se obleke, poršniki, paletots za moške in dečke. — Plačila na obroke. KOSTORIS, ulica S. Giovanni 16. I., tik "Kavarne Diana". 1580

Odda se v najem mala sobica, via Coronio 29, vrata 5. 2594

ZOBOZDRAVNIK Univ. Med. Dr. Makso Brillant V TRSTU ulica Vinc. Bellini šte. 11 zdeluje zadelanje z emajlem, porcelanom srebrom in zlatom. Izdeluje posamezne umetne zobove kakor tudi celo zobovje. ORDINIRA od 9.—12. predp., 3.—5. popol.

Prodajalnica in pekarna P. PETERNEL je preložena iz ulice Giulia 76 v Vrdele šte. 490 Prodaja tobaka, katera je bila vzeta od prejšnjega lastnika Wran. Jos je zopet dovoljena sedanjemu lastniku P. PETERNEL

Nova prodajalnica manifakturnega blaga EUGENIO DELLA TORRE prej agent tvrdke F. CASTELLITZ e Successori G. SCATTIMBURGO Trst, ulica Stadion 11, tik pekarne Covacich Velika izbora fuštanja, flanel, črnega blaga za ženske obleke, izdelanega perila in na meter, fuštanjaste pletonine za ženske, moške in otroke. Drobní predmeti in potrebščine za čipkanje. Cene, da se ni bati konkurence.

Cantina famigliare istriana TRST - ulica Farneto št. 29 - Trst prodaja svoja vina, z brezplačno postrežbo na dom, po sledečih cenah: Črno istrsko prve vrste po K — 60 Pristni viški Opolo po K — 72 Belo " " — 72 Črno dalmatinsko " " — 68 Vrhu tega je vedno preskrbljena z vsakovrstnim namiznim vinom v buteljkah. Vsa gori naznačena vina kemično so analizovana. Gostilničarjem in krčmarjem cene po dogovoru. M. CINCICH ex Glavin.

Novo pogrebno podjetje Pisarna in prodajalna Via Vincenzo Bellini št. 13. Telefon št. 1402 (poleg cerkve sv. Antona Novega) Telefon št. 1402 Zaloga oprave ulica Massimo D' Azeglio št. 18 Prireja pogrebe od najprostejše do najelegantnejše vrste v odprtih, kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih. Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mriče, kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene rakve; čevlje, vence iz umetnih cvetic, kovine, porcelana in perl. Bogata zaloga: VOŠČENE SVEČE. Cene nizke, da se ni bati konkurence. Za slučaj potrebe se uljudno priporočajo HENRIK STIBELJ in drugi.

Kdor trpi na hemerojdah, revmatizmu, protinu, glavobolu in zastarelih tajnih boleznih zamore ozdraviti s pomočjo Odvarkov (Decotti) Sarsaparilje Prendini kateri čistijo in tanjšajo kri 6 odvarkov za K 1-20 pošlje po poštnem povzetju Odlikovana lekarna Prendini Passo di Piazza št. 2.

Ženitna ponudba. Posestnik, 35 let star, išče nevesto z malim premoženjem, čedne postave, sposobno za kmetijo. Ponudbe pod "Posestnik" na Inzeratni oddelek Edinosti. 1581

Gospodična Slovenka, mlada, lepe zunanosti, večja slovenskega, italijanskega in nemškega jezika, že prakticirana v trgovini, išče službo kot prodajalka, blagajničarka, v kakšni pisarni ali uradu, v obče kakoršnobodi službo. — Pisati na "Edinost" pod "Pridna B. K.". (1505)

Nova prodajalnica ur in dragocenosti G. BUCHER (ex drug Drag. Vekjeta) CORSO šte. 36 — TRST Nasproti prejšnje prodajal. DRAG VEKJETA. Bogati izbor zlatanline, srebrnlne, dragocenosti in žepnih ur. Kupuje in zmenjuje staro zlato in srebro z novimi predmeti. — Sprejema naročbe in popravlja vsakovrstno, srebrnlno in žepne ure. Cene zmerne.

BOGOMIL PINO bivši ura, v Sežani ina svojo novo prodajalnico ur v TRSTU ul. Vincenzo Bellini št. 13 nasproti cerkve sv. Antona Novega vsakovrstne verižice po pravih tovar. cenah.

Pekarna Josip Stritof Trst, ulica S. Giusto 3 Zaloga na debele ulice S. Giusto št. 1 Filijalka Piazza Vecchia št. 6 (Rosario) svež kruh trikrat na dan .. Angleski in narodni prepečenci (biskotini) (Postrežba na dom). — Jestrine in kolonijalno blago. — Izbira napoljske in bolonjske zmesi ter moke iz prvih ogrskih mlinov. — Olje, jesi, majo itd. — Pošljejo se poštne pošiljave od 5 kg naprej.

Arturo Petruzzi pok. Ant. kovač-mehanik za stroje in motorje Tovarna štedilnih peči (SPARHERD) TRST, ulica Pondarcs 10. Telefon 971.

PRODAJALNICA JESTVIN: Via dell'Istria 14 - Trst Prodaja kave, riža, testenin domačih in tujih, sladkorja, moke, masla, mlla, olja, otrobi itd. itd. Vsaki dan sveže blago. Priporoča se slavnemu občinstvu v mestu in okolici udani IVAN GUSTINČIČ.

Odprlo se je novo veliko skladišče POHIŠTVA in tapetarij PAOLO GASTWIRTH v ulici Stadion št. 6 z veliko izbero popolnih sob vsakega sloga in moderne risbe ter popolnih oprav za stanovanja. — Zadnje novosti te stroke. Zamore si vsakdo ogledati, ne da bi bil primoran kupiti.

Zaloga olja istrskega vina in zmesi L. FRAGIACOMO ulica Giovanni Boccaccio šte. 14 PRODAJA NA DROBNO IN DEBELO Prodaja na dom najnujnejšega olja v vrčih od 5 litrov naprej, vina v steklenicah od 8, 15, 20 in 30 litrov in zmesi od 5 kg naprej. Cene zmerne. Uzorci na zahtevo.

Odprla se je v ulici Belvedere šte. 34 Velika in dobro preskrbljena zaloga Napoljske in bolonjske zmesi s pridejano tvornico domače zmesi vsak dan sveže. Podpisana se priporoča slav. občinstvu, gotovo se zadovolji vsaki potrebi, udani MELANY MINZI

Hočete se prepričati? obiščite veliko skladišče Marije vdove Salarini Ponte della Fiera 2 ul. Fiesse Nuova 2 (vagal Terrante) — Alla Porta di Lendina Velik izbor izgotovljenih oblek za moške, deške, testumel za otroke. Površniki, moške jase, košulni in rarsih paletotov. Obleke za dom in delo. Dvokratne obleke. Tirolski loden. Nepremedljivi plaški (prilski tagleški). Sposobljajeta: blago tu- in inozemskih stvar. Izgotovljajo se obleke po meri po najnujnejši meri, točne, solidne in elegantne pa starih ovest

M. Millovatz mehanična delalnica Trst — ulica del Trionfo 1 izvršuje vsakovrstna kovaška in mehaniška dela kakor tudi nikelovanja.

Prodajalnica olja, jesiba in mila F. COSTANTINI se je preselila z 24. avgustom iz Piazza S. Giovanni šte. 3 v ulico San Lazzaro št. 15 za cerkvijo S. Antona novega.

STARA MIRODILNICA Fed. F. Huber Succ. TRST, ul. Barriera vecchia šte. 26. BOGATA ZALOGA barv, povlak, čopišev, pramentij, kemičnih izdelkov, miner. vod, parilmov, zamah, železne žice, elastike za cepljenje, mila in STEKLENIH SIP. Zaloga žvepla in modro galice.

Tovarne in delavnice pohišstva in stavbenih izdelkov v SOLKANU pri Gorici. Lasten železniški tir: Gorica, drž. koled., Solkan

Mizarska zadruga v Solkanu Osrednje ravnateljstvo. ZALOGA: SOLKAN, TRST, via Caserma 4 ZALOGA: REKA, Via Pile 2 SPLIT, na novoj obali

Brz.: ZADRUGA - Trst Telef. št. 1631 interurban Žage v Soteski (Bohinj) Letna produkcija K 1,000.000